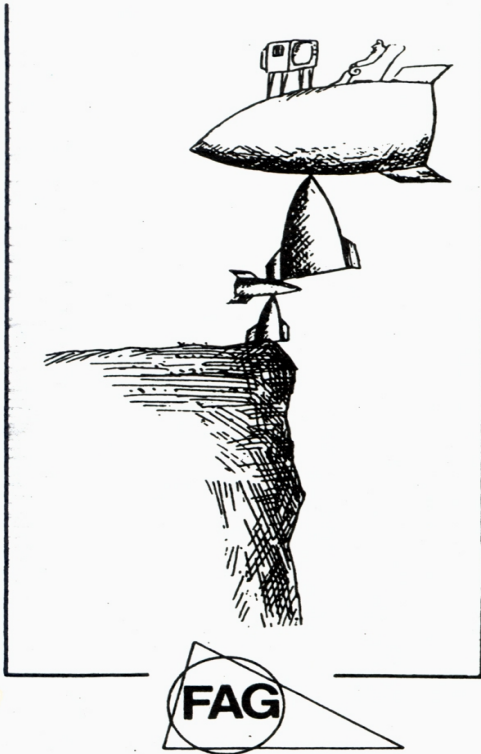

GLOSER
TIL

ERIK BERNSTORFF • ERIK PHILIPSEN

**THE ARMS RACE
OF
THE HUMAN RACE**

Glosehæfte til Erik Bernstorff † • Erik Philipson

The arms race or the human race

~~Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog er ikke tilladt.~~

Trykt i offset af OH-Tryk

1. udgave, 1. oplag 1986

© 1986 ISBN 87-87843-92-7

Forlaget FREDERIKSSUND ARBEJDSGRUPPEN ApS

Ægirsvej 3

3600 Frederikssund

1. udgave, 2. oplag, 2011

Det danske Fredsakademi

Scanning: Holger Terp, juni 2011 – skred i sideombrydning i forhold til førsteoplaget.

ANGÅENDE TRYKSTREGER

Det har ikke været teknisk muligt at bruge lydskrifttegn under den anvendte produktionsform, I stedet er der angivet tryk ved alle ord, som har mere end en stavelse, hvilket i mange tilfælde kan give en vis støtte med hensyn til udtale i øvrigt. Dog har ord med tryk på første stavelse ingen trykangivelse uanset ordets længde.

Ord forsynet med * er nærmere forklaret i tekstbogens 'Glossary of Technical Terms' side 174 ff

Preface

prospect: udsigt
missile envy: "missilmisundelse"
(spiller på det Freudianske "penis-
misundelse")
es'tablishment: magthavere
pamphlet: hefte
inter'sperse: strø ind imellem
car'toon: tegning, karikatur
quo'tation: citat
pri'marily: / første række
compi'lation: opbygning
co'herent: sammenhængende
frag'mented: / brudstykker, u-sam-
menhængende
coverage: dækning
be in'cumbent: påhvile, være en pligt
a'chieve: opnå
de'vote: hellige
at'tempt: forsøge
trivialize: banalisere
ap'proach: nærme sig
make up for: opveje
compre'hension: forståelse
ample: rigelig
de'mand: kræve
en'courage: opmuntre

con'tribute: bidrage
effort: bestræbelse
procla'mation: bekendtgørelse
timely: betimelig, passende
impetus: drivkraft, skub
in'itiate: Igangsætte
pro'motion: fremme

side 4

Table of Contents

be'yond: hinsides
abo'riginal: oprindelig
counter: argumentere imod
current: gængs, nuværende
concept: forestilling, idé
nursery rhyme: børnerim
machismo: "mandighed"
in'vulnerable: usårlig
mega: million-, masse-
haunt: hjem søge
target: bombemål, skydeskive
subtle: sindrig, listig
notion of guilt: skyldfølelse
constel'lation: sammenstilling
car'toon: vittighedstegning
re'puted: kendt, berømt

vicious: nederdrægtig

side 5

in'telligence service: efterretningsvæsen

thrill: gys, spænding

de'serve: fortjene

a'lert: vågen, opvakt

trivialize: banalisere

spell: fortryllelse

un'warranted: uberettiget

Federal Government: forbundsregeringen i Washington

pro'pel: drive frem

de'liberately: bevidst, med vilje

pre'diction: forudsigtelse

en'tanglement: sammenfiltring

in'domtable: utæmmelig

device: "våben", kampmiddel

implement: virkeliggøre

side 6

per'verted: forvreden, skæv

poverty: fattigdom

ill'iterate: analfabet

lever: løftestang

consequent: deraf følgende

esca'lacion: optrapning

dearth: knaphed, trangssituation

con'vert: omstille

garbage: skrald, affald

ploughshare: plovjern

a'dapt: bearbejde, tilpasse

extract: uddrag

con'version: omstilling (til civil produktion)

side 7

former: tidligere

malfunction: fejlfunktion

fate: skæbne

sermon: prædiken

launch-on-warning *

de'terrence *

discourse: samtale

as'sert: hævde

per'petual: evig

side 8

NGO*

en'visage: se frem til

dissolution: opløsning

clarify: tydeliggøre

postscript: efterskrift

acronym: sammenstilling af forbogstaver, f.eks. UNESCO

Side 9

GLOBAL VIEWS

Introduction

issue: problemstilling

vastness: umådelighed

tend to: er tilbøjelig til

Beyond Understanding

incompre'hension: manglende evne til at forstå

be'little: nedvurdere

mere: simpelthen

let alone: for slet ikke at tale om

sympathy: medfølelse

side 10

precedent: fortilfælde

abo'rigine: oprindelig beboer, spec. i Australien

scarce: næppe

con'cern: bekymring
monstrous: uhyrligt
ken: erfaringsverden
plight: (nød-)situation
garret: loftsværelse
TNT: dynamit

side 13

More Arms, Less Security

se'curity: sikkerhed
quest: søgen
pre'dicament: knibe
in'flict: påføre
deva'station: ødelæggelse
major: større
at'tain: opnå
momentum: fremdrift
booming: voldsom stigning
sub'stantial: væsentlig
purchase: køb
scores: snesevis
de'vour: sluge
billion: milliard
staggering: svimlende
de'cline: mindskes
en'deavour: bestræbelse
dis'parity: ulighed
pol'lution: forurening
aggravate: forværre
di'version: omdirigering
suffice: være tilstrækkeligt
target: mål
de'velopment: udvikling
justify: retfærdiggøre
ex'pand: udvide
pre'serve: bevare
poised: parat
stockpiling: oplagring
pose: udgøre
un'precedented: uhørt (aldrig før set)

threat: trussel
ex'tinction: udslettelse
overstocked: overfyldt
ex'aggerate: overdrive
handicap: forsinke, svække
de'tente: afspænding
heighten: forøge

side 17

THE ARMAMENT PROCESS,

Introduction

It may take: de kræver måske
actual: faktisk
ina'bility: manglende evne
compre'hend: fatte
impli'cation: konsekvens
contra'dict: modsige
sufficient: tilstrækkelig
credi'bility: troværdighed
as'sertion: påstand
literally: bogstavelig talt
hostage: gidsel
pile up: ophobe
precious: dyrekøbt
de'teriorate: forfalde
in'tention: hensigt
spell: fortryllelse
lure: lokke, narre
par'ticipate: deltage
on our be'half: på vore vegne
starve: sulte

side 18

MAGIC SPELLS AND DEMONS

Introduction

notion: opfattelse

fragmen'tation: brudstykkeagtig
nedbrydning
sensible: fornuftig
plotr planlægge
lab = laboratory
seep: sive
un'conscious: ubevidst
image: billede
naturali'zation: 1: tildeling af indfødret. 2: naturliggørelse
en'tire: hel
euphemism: formildende omskrivning
share: have til fælles, dele

side 19 Responsibiitiy

responsi'bility: ansvar
merely: bare, blot
till: pengeskuffe
foot: betale

side 20

Letter from Einstein to Freud

e'stablishment: oprettelse
thwart: modvirke
hostile: fjendtlig
wont to batten on: "trives ofte på basis af"
aspi'ration: stræben, forhåbning
mercenary: kræmmeragtig
in'different: ufølsom, ligegyldig
conside'ration: hensyn
re'straint: hæmning, bånd
sway: omstemme, styre
have under thumb: beherske
devvice: (her) institution
sacriflce: ofre
proof: bevis

side 21

The Machismo of Weapons

pe'culiar: særlig
ma'chismo: fascinationskraft for mænd
phallic: som minder om fallos
realm: felt, område
preferably: helst
clout: vægt
unionist: fagforeningsboss
leaf-raking: "fejemand-"
spell: "trolddomsmagt"
cru'sader: korsfarer
vulnerable: sårbar
thrill: gys, henrykkelse
Bertha von Suttner: østrigsk forfatter, til bl.a. "Die Waffen nieder!"
Alva Myrdal: svensk fredsforsker, minister og socialpædagog. Begge kvinder har modtaget Nobels fredspris.

side 23

The Bureaucracy of Mega Murder
mega: masse-
tunic: uniformsjakke
distant: fjern
Cold War *
Department of De'fence: forsvarsministeriet
vividly: levende
Air Targets Di'vision: luft-målsgruppen
in'telligence analyst: efterretningsanalytiker
nuclear warhead *
"nominate": 'udnævne', udpege
lo'cated: beliggende
win its way: vinde en plads

Encyclo'pedia: fortegnelse
justify: begrunde (valget af-)
i'dentify: bestemme
pe'troleum: benzin
de'signed: beregnet på
rapid: hurtig
uncon'ditional: betingelsesløs
sur'render: overgivelse
visit: hemsøge
haunting: plagsomme
nagging: nagende
dis'turbing: foruroligende
in'sensitive: ufølsom
homi'cidal: morderisk
impli'cation: mulig følge
in'surance: forsikrings-
in'cinerate: udslette, brænde op vast:
uhyre
re'vulsion: afstandtagen
surface: dukke op
in'clusion: optagelse
Joint Chiefs: Forsvarsstaben
targeting: målbestemmelse im'perati-
ve: bydende nødvendig

side 24

de'terminate: afgøre
higher-ranking officials: højere place-
rede embedsmænd
ob'scure: tilsløre
as'sign: tildele
task: opgave
access: adgang
pro'hibit: forbyde
per'taining to: vedrørende
re'strict: begrænse
appreci'ation: forståelse
context: sammenhæng
pro'mote: fremme
pre'vent: forhindre
grasp: fatte

a'chieve: opnå
sense: følelse
gratifi'cation: tilfredsstillelse
pro'vide rein'forcement: give opmun-
tring
mutual: gensidig
ab'solve: løse
blame: give skylden
join: slutte sig til
unap'preciative: uforstående
in terms of: med hensyn til
with re'gard to: angående
as'sessment: vurdering capa'bilities:
muligheder, se Nuke-speak side 43
de'pict: udmale
ap'proach: indfaldsvinkel
encourage: opmuntre
Congress *
in'crease: øge
funds: midler
ascer'taining: "konstateringen af"
dis'pose: gøre tilbøjelig
hostile: fjendtlig
standing up to: "holde i skak"

side 25

item: ting
inci'dental: underordnet
conside'ration: faktor
NATO *
colonel: oberst
casualties: tab, ofre
one-megaton weapon *
com'posure: fatning
reas'sure: forsikre
con'tribute: bidrage
se'curity clearance *
flatter: smigre
sharpen: skærpe
fra'ternity: "studentforening"
country club: finere forstadsklub

reaches: (her) "lag"
fragmen'tation: opsplittelse
preoccu'pation with: fokusering på
ab'sorb: opsluge
fasten: fæstne sig
conso'lation: trøst
re'minder: påmindelsen
holocaust: "ragnarok"
pro'vide: udgøre
partial: delvis
justifi'cation: retfærdiggørelse
vilifying: bagvaskelse
longstanding: gammel
le'gitimize: berettige
yellow-bellied: fejse
Japs: japsere
re'fer to: omtale som
Vietnam War *
fa'cilitate: gøre lettere
de'pict: fremstille
'slants': skævhjører 'gooks': gule sata-
ner

Side 26

Pentagon *
lobby: vestibule
CIA *
snatch: brudstykke
socia'bility: omgængelighed
con'viction: overbevisning
hint: antyde
alie'nation: fremmedgørelse

side 27

Enemy Images

planner: planlægger
hypo'thetical: hypotetisk, mulig
op'ponent: modstander
ob'lige: tvinge

en'dow with: tilskrive, tillægge
capa'bility: kampkraft
ma'levolent: ondsindet
adversary: modstander
re'conjure: genskabe
at'tempt: forsøg
on anyone's part: fra nogens side
treason: forræderi
fri'volity: letsindighed, overfladisk-
hed
imper'ceptible: umærkelig

side 28

fickle: lunefuld
transitory: kortvarig
poll: meningsmåling
treacherous: forræderisk

side 29

A Plea for Peace

plea: bøn, forsvar, indlæg
victim: offer
rag: pjalt
temple: tinding
justice: retfærdighed
fian'cé: kæreste
com'passion: medfølelse re'gardless:
uanset
ex'ploit: udnytte
affect: påvirke
up'set: forstyrre
blunt: afstumpe
ooze: pible
ina'bility: manglende evne
solve: løse

Side 30

Building Enemy Images

differ: afvige
ap'preciate: forstå
sig'nificance: betydning
forgery: falsum,
émigré: afhopper
Deputy Under Secretary: omtrent =
departementschef
shovel: skovl

Side 31

Breaking down Enemy Images

a'dopt: antage
freeze: fastfryse
re'solve: løse
lessen: mindske
e'gotiate: forhandle
com'ply with: rette sig efter
record: hidtidig adfærd
fragile: skrøbelig
buzzword: slagord
maniac: sindssyg wary:
varsom, forsigtig
scholar: sagkyndig, lærd
trick, outsmart: narre, overliste
con'temptible: foragtelig
vicious: ond, umoralsk
bristle: spækket med
ob'sess: besætte

side 32

The Video-Game Industry

capture: fange
captivate: fængsle, fortrylle
con'dition: betinge, 'dressere'
offspring: afkom
in'sidious: lumsk
in'vidious: uheldig, odiøs

dis'tort: fordreje
geno'cidal: folkedrabs-
overtly: åbenlyst
p.r.copy: reklametekst
mutant: (biol.) afart, mutant
vaporize: udslette, (egl. få til at
fordampe)
mean: nedrig, gemen
up the sleeve: oppe i ærmet, i bag-
hånden
option: valgmulighed
re'flect: tilbagekaste
joystick: 'styrepind'
recog'nition: anerkendelse

side 33

Homo Manipulatus

sce'nario: vision
pre'serve: bevare, beskytte
precious: dyrebar

side 34

The Thinker's War Game

sonar: lytteudstyr på u-båd
punch: trykke hårdt på
simulated warfare: krigsspil
blame: skyde skylden på
a'vailable: til rådighed aero'nautics:
flykonstruktion
major: her, universitetsgrad
buff = enthusiast file structure: "pro-
grambasis"
randomly: tilfældigt tinker: prøve sig
frem
break: slumpetræf
in'creasingly: stigende
level: niveau, sværhedsgrad
con'sider: tage i betragtning

fuel: brændstof
launch: affyre
mark: karakter
com'peting: konkurrerende.
aerospace: fly-
captivate: besnære
royalties: honorar i % af salg
Po'seidon: cf Nukespeak p. 43 ff
laser-disc: video/grammofon baseret
på laserstråler i st. f. pick-up
grade: karakter,
point ruefully: beklagende, dystert
hu'miliate: ydmyge
in'ventor: opfinder
caption: billedtekst

side 36

Lost in Space

stroll: gå, spadser
spacious: vidtstrakt
particle beam: "laserstråle"
orbit: kredse
vivid: levende
re'call: huske
derring-do: dumdristighed
Santa: Julemanden
issues: problemer
con'sensus: enighed
bal'listic missile *
adequate coverage: tilstrækkelig
dækning
likely to: som nok vil
once ope'ational: når det først er
operationsklar
in unison: / forening med
de'ployer: den der opsender (våbnet)
first-strike-capability *
pre'emptive: forebyggende
vulnera'bility: sårbarhed
shimmer: flimre

beckon: vinke, lokke
mesmerize: fortrylle
death-dealing: dødbringende
sleek: glat, "strømnet"
shoot it out: I skudduel med
seep: sive
bugle call: fanfare

side 37

fighter jock: kamppilot
Tom Wolfe: The Right Stuff: Halv-
dokumentarisk roman/film, der glori-
ficerer astronauter og testpiloter m.
11.
'push back the edge': "flytte græn-
sepæle"
bout: "knoklen"
ethic: moral, holdning

side 38

ne'gotiate: forhandle
macho: 'mandfolk', 'he-man'
en'dure: udholde
pur'suit: forfølgelse
sweet: 'lækker'
earthbound: jordbundet orbit: kredse
dis'solve: opløse
make-believe: leg, fantasifoster
novelty: nyhed
Siren: sirene, lokkende kvindevæsen
(græsk mytologi)

side 39

Perfectionists and Professors

desert: ørken
dedicate: vie, hellige
liberal: / USA nærmest = "venstreo-
rienteret"
brisk: frisk

bask: dase
Northrope Tigers: jagerfly fra firmaet N.
pre'dator: rovfugl
prlde of place: æresplads

side 40

brief: orientere
a'chievement: præstation
super'sonically: over lydens hastighed
bom'bardier: bombeudløser
discon'certingly: forvirrende (nok)
sleek: glat
cur'vaceous: velformet, kurvet
tuck: putte
tarmac: startbane
shimmer: glitre
warhead *
swiftly: hurtigt
generate: fremkalde
de'mise: forsvinden, skrinlæggelse
critical: afgørende
pro'vide: skaffe
pro'hibitive: uoverkommelig
Silicon: grundstof, som anvendes i produktionen af "chips" til computers
innocent: intetanende
hub: centrum
plant: fabrik
lucrative: indbringende
e'state: område
re'veal: afsløre sig
pros'perity: velstand
Trident *

side 41

Newspeak/ Nukespeak

proper to: som er passende for

de'votee: svoren tilhænger
stripping of: fratage, fjerne fra

side 42

lice: lus (sg. louse)
concept: begreb
ex'tend: udvide
en'tirely: udelukkende

8

de'liberate: bevidst
chastity: ærbarhed, renhed
procre'ative: forplantnings-
forced labour: tvangsarbejde
victim of purge: offer for udrensning
faculty: evne til
threshold: tærskel
contra'dictory: selvmodsigende
simul'taneously: samtidigt

side 43

unsatis'factory: utilfredsstillende
draft: udkast, kladde
filing: arkivering
coin a term: nydanne et udtryk
di'turbed: foruroliget
make sense of: se en mening i
The Listener: anset britisk radio/TV ugeblad
patterns of thought: tankemønstre
come to terms with: forlige sig med
pigeon-hole: egl. duehul, hylde
spell-bound: tryllebunden
am'bivalence: samtidig tilstedeværelse af to modsatte følelser
un'mitigated: uden forsonende momenter, absolut
por'tential: truende
Act of God: naturkatastrophe

beholding: ved synet af

side 44

monstrous: vældig, uhyggelig
shatter: ødelægge
instance: omgang
core: kerne
verbatim: ordret
seize upon: gribe, overtage
harness: tøjle
draws: "henter"
trigger off: udløse
outpace: lægge bagude, overhale
reve'lation: åbenbaring
with'hold: tilbageholde
solemn: højtidelig, alvorlig
conscience: samvittighed
capable of compre'hension: som
fatter sammenhængen agencies:
(egl.= agenter), magter, kræfter

side 45

wreak havoc: øve hærværk, lægge
øde
fountain: kildevæld
pro'sperity: velstand
commonplace: almindelig praksis
"agent": den, der udfører handlingen
(i sætningen)
make inferences: uddrage slutninger
suppo'sition: opfattelse
nickname: øgenavn
pro'gressive assimilation: gradvis op-
tagelse i
ingrained: indgroet
de'vice: apparatur
mo'mentous: vældige
fa'miliar: nært, velkendt
ac'quire: få
amiable: venlig

stereotype: alm. brugt betegnelse
pro'mote: forfremme
folklore: folkelig forestillingsverden
scale down: nedtone, formindske
re'call: minde om
im'posing: "flotte"
ac'commodate: "rumme", er bærere
af
annihil'ation: tilintetgørelse
depths: "dybets"
shell: granat
en'hanced: forstærket
un'subtle: simpel
euphemism: forskønnende omskriv-
ning
de'ploy: stationere

side 46

re'but: afvise
charge: anklage
Agincourt: berømt slag, hvor englæn-
derne vandt over franskmændene
chilling: "der får det til at gyse i en"
so'phisticated: højtudviklet
armour: rustninger
crude: simpel, grov
property: ejendom
naturali'sation': 1. given statsborger-
ret. 2. naturliggørelse
'acculturation': 'kulturliggørelse', ind-
lemmelse i dagligdagen
awe: ærefrygt
con'ceivable: til at forstå

side 47

capa'bility: egl. evne
col'lateral: "medfølgende"
de'terrent: afskrækkelse
dulled: sløvet
hardware: isenkram

payload: nyttelast
re'connaissance: rekognoscering, undersøgelse
claim: påstand
sufficiency: tilstrækkelighed

side 48

surgical: kirurgisk
mor'tality: dødelighed
acronym: initialord, skabt af forbogstaver
maxim: fyndord, grundsætning
per'missive: som giver tilladelse
mutual: gensidig
e'merge: dukke op, kommende

side 49

Baby Breaker
hedge: omgærde
fearsome: frygtindgydende
bland: uanfægtet
euphemism: formildende omskrivning
a'base: fornede
rapier: kårde
challenger: udfordrer
mutilator: lemlæster
tear: sønderrive
ball: testikel, nosser

side 50

Prayer for F16

plant: fabrik
in'tent: hensigt
de'ter: afskrække
plowshare: plovjern (jvf. Esajas 2,4)
pruning hook: beskæringskniv (til f.eks. frugttræer)

fru'ition: at sætte frugt
re'cite: fremsige

side 53

THE MILITARY-INDUSTRIAL COMPLEX

Introduction

mo'mentum: drivkraft
grapple with: styre
re'verse: vende
e'lucidate: belyse

side 54

Unwarranted Influence?

instant: øjeblikkelig
predecessor: forgænger
plowshare: plovjern
e'mergency: nødsituation
com'pelled: tvunget
corpo'rations: store selskaber (f.eks. multi-nationale)
con'junction: sammenfiltring
im'mense: umådelig stor
State House: parlamentet i lokalstaten
Federal Government: centralregeringen i Washington
im'perative: bydende
compre'hend: forstå, ("ikke være blinde for")
grave impli'cations: alvorlige konsekvenser
toil: slid
livelihood: levebrød

side 55

acqui'sition: tilegnelse
un'warranted: uretmæssig
sought (af seek): "tilstræbt"
per'sist: vedvare
take for granted: tage for givet a'lert:
årvågen
citizenry: befolkning
meshing: tilpasning
huge: kæmpemæssig
prosper: trives
orbit: kredsløb
grossly: groft, stærkt

side 56

de'spite: på trods af
ina'bility: manglende evne
accommo'dation: tilpasning, bilæg-
gelse (af strid)
ad'visory: rådgivende
nuclear test ban: atomprøvestop
negoti'ation: forhandling
range: række, gå
cancel: afbestille, annullere
reinstate: genindføre
sub'ject: udsætte (for)
estimate: skøn
stockpile: lager, forråd
de'livery: fremføring
con'tend: kæmpe, stride
de'partment: ministerium

side 57

re'connaisance: (mil.) udforskning
subsequent: følgende
ar'ticulate: veltalende
e'spouse: gå ind for
shambles: ruinhob com'plicity:
meddelagtighed
overt: åbenlys
case in point: eksempel herpå

space shuttle: rumfærge
fraudulent: svigagtig, falsk

di'vert: omdirigere
stake: andel, interesse
lobby: *
Schedule: planlægge
vigorous: energisk
impassé: dødvande, blindgyde

side 58

pre'emptive: forebyggende
clair'voyant: syns/c
ob'jective: mål
ob'scure: tilsløre, skjule
worst-case analysis: værst tænkeligt
tilfælde, (se The Bureau-crazy of Me-
gamurder)
re'lentless: ubøjelig
reckless: hensynsløs
retali'ation: gengældelse
in'telligence: efterretningssvæsen
a'lert: alarm(beredskab)
pre'dict: forudsige
sub'stantial: betydelig
lack: mangle
stage: "iscenesætte", sende afsted
so'phisticated: avanceret, forfinet
faulty: mangelfuld
de'liberate: fortsættligt, velovervejet
de'ception: bedrag
dis'tort: fordreje
con'cern: bekymring

side 59

follow suit: følge efter
stubborn: stædig
de'fault solution: forkert løsning
futile: forgæves
dice: terning

premise: præmis, forudsætning
over'take: overrumple, ramme
in'volvement: engagement
dedicated: engageret, pligttro
rescue: redde
average: gennemsnit
su'stained: varig,
sound: sund, fornuftig
de'terrence: afskrækkelse

side 60

sce'nario: tænkt krigsskueplads
so'lemnity: højtidelighed
substitute: erstatning
as'sumption: antagelse
nuclear freeze: fastfrysning af a-vå-
ben arsenaler
measure: "skridt", foranstaltning
lay person: lægmand, ikke-ekspert
subject to: udsat for
pre'vent: forebygge, forhindre
ac'complish: opfylde, fuldføre
con'viction: overbevisning
e'mergence: fremkomst
dis'senter: med afvigende opfattelse
current: aktuel
con'cerned: urolig, bekymret
pro'vide: forsyne med

side 61

Dynamics of the Arms Race

by and large: I store træk
ex'terior: ydre
ac'quire: anskaffe
vested interests: etablerede interes-
segrupper
share: har tilfælles
ex'penditure: udgifter
administration: regering

engi'neer: tekniker
con'spiracy: sammensværgelse
crucial: afgørende
trigger off: sætte igang
escalating: selvforstærkende
per'petuate: få til at fortsætte uende-
ligt

side 62

linked to: sammenknyttet med
an'cillary industry: underleverandø-
rer
impetus: drivkraft
re'search: forskning
de'velopment: udvikling
booms and slumps: høj- og lav-
konjunktur
subsidize: understøtte
access to: adgang til
huge: enorm
"raison d'etre": eksistensberettigelse
counter: modarbejde
measure: foranstaltning
con'vert: omstille
e1 lude: unddrage sig
di'vert: fordreje
issue: problemstilling

side 63

con'tractor: leverandør
Pentagon *
sole: eneste
in the absence of: på grund af mang-
lende...
cost-restricting: omkostningsbegræn-
sende
liable to: tilbøjelig til...
ex'ceed: overskride
ob'tain: opnå
subsidy: statsstøtte estimate: anslå

grant: bevilge
similar: lignede
de'cisive: afgørende
D&R: De'velopment and re'search:
Udviklings- og forsknings-
be'yond: ud over

side 65

con'scription: værnepligt
im'mensely: umådelig
harmful: skadelig
de'molish: ødelægge
genuine: ægte, oprigtig
mutual: gensidig current: løbende,
aktuel
be de'termined: afgøres
di'stinction: skelnen
pur'sue: forfølge
e'litist: elitære, af interesse kun for
eliten
at the ex'pense of: på bekostning af
detri'mental: ødelæggende
ap'ply: passe ind i, gælde

side 66

GE, A Business of War

General Electrics (GE), the sixth largest industrial corporation in the world ranked by annual sales. Makes 2.230.000 different products, 384.000 employees. (Source: Fortune 1978)

Pentagon *

federal: forbunds- (modsat enkelt-
stats-)
stand idly by: se passivt til
benefit: drage fordel af
ap'pliance: apparat
item: artikel, vare
secretary of defence: forsvarsminister

deputy ...: vloe-
CIA *
ex'ecutive: chef
corpo'ration: selskab
ap'ointed: udpeget
con'stituency: egl. valgkreds

side 67

con'tractor: storleverandør
corporate: aktieselskabs-
pro'hibit: forbyde
ne'gotiate: forhandle
de'terminate: afgøre
re'quirement: behov
likely: sandsynlig
joint partici'pation: fælles deltagelse
currently: for tiden
pace: hastighed
'think tank': arbejdsgruppe
doctor of philosophy: "forsker"
re'searcher: videnskabsmand agency:
afdeling, organ
so'lution: løsning
uote: citat
current: aktuel
con vey: anslå, vise
flavour: smag, arten af
segment: del
war gaming: krigsspils-
ope'rations re'search: operations-
analyse, computer-simuleringer af
krigssituationer o l.
vehicle: rullende materiel'

side 68

however advanced: hvor avancerede
de end er
en compass: omfatte
trend: tendens
don: iføre sig

de'tachedly: på afstand, uengageret
ivory: elfenben
appli'cation: anvendelse
social engi'neering: opbygning/ ned-
brydning af sociale strukturer
arti'ficial storm: kunstigt uvejr
in'separable: uadskillelig
miscon'ception: misforståelse
per'suasion: overtalelse

side 70

Irresistible, Irrational, Indomitable
Military Technology

irre'sistible: uimodståelig
in'domitable: ustyrlig
at the same pace: I samme takt
implement: iværksætte
accu'sation: anklage
a'vailable: til rådighed

side 71

pro'found: dybt
in centive: tilskyndelse
conno'tation: bibetydning,
nuance alle'gation: påstand
re'pectively: henholdsvis, hver for sig

side 72

What is so Wrong with the MIC?
The Military-Industrial Complex,
(MIC): see p.61 (Jan Øberg)
de'livered to: holdt for
great ones etc.: gode til at skyde skyl-
den
sub stantially: helt igennem
un'justified: uberettiget
foun'dation: grundpille
free enterprise: det frie initiativ

dis'paragingly: nedsættende
de'fense: US stavemåde, bibeholdt i
hele denne tekst
ap'propriate: på sin plads
ad'dress: beskæftige os med
might: magt
spare: reserve
debt: gæld
menace: trussel
heartland: centrale områder

side 73

in'vulnerable: usårlig
e'volve: udvikle
de'terrent: afskrækkelsesvåben
under'taking: opgave
im'mense: uhyre
pro'vided: som blev tilvejebragt
grievous: grusom
in terms of: I form af
literally: bogstavelig talt
heritage: arv
been taken in by: ladet sig narre af
fictional villainy: slyngelagtighed
som den fremstilles f.eks. i TV
sup'ply: levere
fuel: brændstof
en'tire: hele
sub'stantial: betydelig
drain: dræn, afvanding
lends: (her) giver
Gross National Product: bruttonatio-
nalprodukt
pour: hælde
a'byss: afgrund

side 74

charity: velgørenhed
au'stere: dårligt stillede
re'llable: pålidelig

allocate: bevilge
hardware: krigsmateriel (ep teksten
Nukespeak)
purchase: indkøb
overhead: omkostninger
Inno'vation: fornyelse
appli'cations: installationer
state-of-the-art: (her) den teknologi-
ske udvikling
generate: frembringe
spln-off: følge-
underwrte: få dækket
grant: legat
ROTC = Reserve Officers' Training
Corps
skill: færdighed

side 75

virtually: praktisk taget
ti'midity: tilbageholdenhed
le'gitimately: retmæssigt, rimeligt
in'herent: iboende.
thrive: trives
de'rive: komme fra
remedy: hjælpemiddel
euphemism: eufemisme, formildende
omskrivning

side 76

GUNS OR BUTTER

Introduction

incom'patible: uforenelig, (guns and
butter)
coin: præge, udforme
so'phisticated: højt udviklet
be'yond question: "uimodsagt"
in'herent: iboende
per'vert: fordreje ap'parent: åbenbar

per'ception: erkendelse, indsigt
lure: tiltrækning obli'gation: forplig-
telse

side 78

The Iron Triangle

triangle: trekant
quest: stræben efter
su'stain: opretholde
Congress *
Pentagon *
military-in'dustrial complex: se side
61 ff.
pre'scribe: foreskrive
dis'ease: sygdom
eti'ology: sygdomsårsag
pa'thology: sygdoms-
former: forhenværende
grasp: fatte
re'ject: forkaste
Sermon on the Mount: Bjerg-
prædiken
giant: kæmpe
ethical: etisk, moralsk
infant: barn
ap'propriate: tildele
ap'proximately: ca.
gross national product: bruttona-
tionalprodukt
re'quest au'thority: indgive ansøg-
ning
medicare: sygesikring
legal ad'vice: retshjælp
food stamp: madkupon (til bespisning
af fattige)
aid: hjælp
job oppor'tunity: beskæftigelsespro-
jekt
nu'trition: ernæring
poverty line: fattigdomsgrænse

MX *
B-1 *
Trident *
pro'curement: fremstilling, udvik-
ling
benefit: gavn
preference: ønske
subsidized: -statsstøttet
tertiary. (her); videregående
adequate: tilstrækkelig
dignity: værdighed

side 79

Illiteracy, A Matter of Priorities

iriiterate: analfabet
adult: voksen
sub'stancially: faktisk
can: dåse
offer: fremlægge
source: kilde
staggering: rystende, chokerende
literacy: læse/skrivefærdighed
juggle: jonglere

side 80

The Cost of the Arms Race

vast: enorm
benefit: gavn
squander. ødsle bort
poverty: fattigdom
dis'ease: sygdom
en'feeble: svække
volume: mængde
equal to: svarende til
aggregate: total
gross: brutto
com'prise: omfatte
per'vert: forvrænge

ex'penditure: udgift
de'vote to: anvende til, ofre på
re'search: forskning
wipe out, e'radicate: udrydde
smallpox: kopper
lack of funds: pengemangel
estimate: skønne, anslå
ob'jective: formål
ap'proximately: circa
pur'suit: gøremål, erhverv
environ'mental: miljø-

side 81

monitor: overvåge
nazard: risiko
purify: rense
ex'pand: udvide
pro'vide: sørge for
a'genda: dagsorden
huge: enorm
liquid: flydende
hydro'carbon: kulbrinte
barrel: tønde
e'quipment: udstyr
burden: byrde
a'vailable: tilgængelig
mal'nourished: dårligt ernæret
sub'sistence diet: kost på sulte-
grænsen
de'cline: mindske
famine: hungersnød
tension: spænding
su'spicion: mistillid
in'hibit: hæmme access: adgang
sphere: sfære, område
pre'vent: forhindre
requisite: krævet

The Arms Trade and the Third World

side 82

injury: kvæstelse, skade
ac'counting for: "tager sig af"
armoured vehicle: pansret køretøj
ac'quire: skaffe sig
re'cession: nedgangstider
e'conomies of scale: øk. fordele v.
masseproduktion
re'cover: genvinde
con'siderable: betydelig
vicious: ond
superi'ority:* overlegenhed
so'phisticated: avanceret

side 83

purely: udelukkende
recycle: geninvestere
petro-dollars: dollars tjent på olie
sig'nificant: betydelig
boomerang: australsk kastevåben,
der returnerer til "afsenderen"

side 84

eminent: fremragende
switch; skifte til
oust: afsætte
toppie: vælte
sour: "kølne"
e'xert: udøve
proxy: stedfortrædende

side 85

Arms Salesmanship in the Third
World

lobbying *
pro'vide: give
re'curring: gentagne
transport: transportfly

com'petitor: konkurrent
spec'tacular: imponerende
as: som f.eks
ex'ecutive: leder
re'lentlessly: ubønhørligt
virtual: faktisk
Pentagon *

side 86

vivid: klart
e'merge: fremkomme
re'quest: anmode om
Bogo'ta: hovedstad i Colombia
grand: ekstra stærk
bribe: bestikkelse
'sugar': gysser
justify: godtgøre
e'quipment: materiel
unam'biguous: ikke til at misforstå
de'veloping countries: udviklingslan-
de
billion: milliard
free-for-all: "I LA. var der igen frit
slag"
re'laxed the em'bargo: lempet
eksportforbudet
in'surgent: oprører, rebel
rivalry: rivalisering
fighters: jagere
favourable terms: gunstige vilkår
ex'tent: udstrækning
build-up: oprustning
was ... presenting: frembød
in'fection: epidemi
protegé: under beskyttelse
sup'plies: forsyninger
counterin'surgency: oprørsbekæm-
pende
de'vice: udstyr
im'poverish: forarme
spree; dille

desperately: håbløst
in'creasingly pre'occupied: I stigende
grad optaget af
forge: skabe
ex'ploit: udnytte
ap'pearing to fortify: så ud til at be-
fæste
realize: indse
re'strict: begrænse
plot: sammensværgelse
subsidize: understøtte
ani'mosity: oprørthed
drain: den (=strømmen) tapper

Side 87

Dearth of a Salesman

dearth: dyrtid, mangel
rush: jag, stormløb
spell: betyde, medføre
lean: mager
sample case: prøvekuvert
nibble: lille bid
line: parti, specialitet
anti-aircraft: luftværn
arch: svang, platform

side 88

kite: drage
broke: fallit
stockpile: oplagre
jail: fængsel
AWACS *
glut: overflod
squadron: eskadre
kickback: returkommission
orphan fund: fond for forældreløse
børn (dække for bestikkelse)
soupkitchen: d.v.s. fattigbespisning
cruise missile *

side 89

Pride and Prejudice Views of Trade Union Boss

ti'rade: ordstrøm
de'terrent: afskrækkelsesvåben
helluva: helvedes
pro'vide: skabe
on the heap: på lossepladsen
con'vert: omstille til
garbage dis'posal: renovation
have pride: være stolte af
leaf-raking jobs: fejemandsjob
broom: kost
capital: centrum
reckon: antage
squeezing every dollar: sv.t. 'vender
hver en øre"
(be) consummate(d): fuldføre(s)

Side 91

Arms to South Africa.
The Bosphorous: tyrkisk stræde ved
indsejlingen til Sortehavet.
bin'oculars: kikkert
vessel: fartøj
destined for: bestemt for
spec'tacular: bemærkelsesværdig re-
per'cussion: eftervirkning
stamp: stempel
determi'nation: beslutsomhed
staggering: forbløffende
clandestine: hemmelig re'veal: afsløre
posture: holdning

side 92

im'placably: ubøjelig
rebel: oprørs-

rife: "det vrimler med"
devastating: ødelæggende
hierarchy: magtapparat
currently: for tiden in'evitably: uundgæeligt
access: adgang
chequered: broget
mansion: palæ
inter'cept: opbringe

side 93

launcher: affyringsapparat
provide: fremskaffe
end-user: endelig modtager
crucial: vigtig
back: attestere
genuine: ægte
forgery: forfalskning
effect: (her) retning, indhold

side 94

draw up: udfærdige
os'tensibly: angiveligt
in'telligence: efterretnings-
drug trafficking: narkotikahandel
assassi'nation: snigmord
devious: lyssky
ir'revocable: uigenkaldelig
damning: fældende
mate: styrmand
log: dagbog
con'signment: sending
dis'credit: bringe i miskredit
dis'closure: afsløring
em'bargo: ex-iimportforbud
pro and con: argumenter for og imod

side 95 Conversion

con'version: omstilling (af våben
produktion til civile formål)

ap'proach: tilgang, måde at gribe
an General Transport Workers Uni-
on: transportarbejderforbundet
ap'parent: tilsyneladende
benefit: fordel
ca'pacity: evne
pro'mote: fremme
sub'stantial evidence: vægtigt bevis
boost: øge, få til at stige
drain: dræne, tømme
scarce: knap
in'hibit: hæmme
damage: skade

side 98

miscon'ception: misforståelse
in par'ticular lo'cations: visse steder
sense: forstand
net: netto
fore'go: gå tabt
capital-in'tensive: kræve store investe-
ringer

side 99

guidance-: styrings-
so'phisticated: avanceret
overheads: budgetoverskridelser
vast: umådelig
shell: granat
predecessor: forgænger
at the ex'pense of: på bekostning af
de'mobilize: hjemsende
rede'ploy: genanbringe
subsequent: følgende
Lucas Aerospace: flyfabrik
skilis: fagkundskab
oce'anics: skibsstyr
kidney: nyre
read'justment: tilpasning
real terms: "I tørre tal"

head-on: uden varsel

side 100

sufficient: tilstrækkelig
ac'complish: gennemføre
affect: påvirke
overall: stort set
record: foreliggende oplysninger
di'versify: sprede, variere
pros'perity: trivsel, velstand
staggering: rystende, chokerende
in'tiuate: påbegynde
reasonably: temmelig, ret site: sted, område

side 102

DETERRENCE, PRETENCE OR DEFENCE?

The Star Wars Project
Star Wars *
SDI *
offer: fremlægge
im'potent: magtesløs
obsolete: forældet
instant: øjeblikkelig
retali'ation: gengældelse
de'ter: afskrække inter'cept: opfange
soil: jord
leakproof: vandtæt, sikkert
target: mål
modest: beskedent, begrænset
anchored: forankret
MAD *
scrap: smide bort
De'fence De'partment: forsvarsministeriet
en'hance: forværre,
intensivere vast: uhyre
clap: brag

ICBM *
beam: stråle

side 103

BMD: Ballistic Missile Defence
layer: lag
inter'cept: opfange, standse
boost-phase: affyringsfasen
telescope: kikkert
con'ventional: "alm." atomsprænghoved - modsat laservåben
challenge: udfordring
im'mensity: umådelighed
e'lusive: vanskelig (at Unde eller definere)
quest: søgen
funding: det at skaffe bevillinger
ultimate: endelig
interim: midlertidigt

side 104

im'balance: mgl. jævnbyrdighed
lobby *
fighter: jagerfly
Livermore/Los Alamos: forskningscentre for udvikling af avancerede våben
hard wired: fast fortojet (med kabler)
prejudice: fordom
Teller: Edward Teller, atomfysiker.
En af atombombens fædre, nu ledende skikkelse i udviklingen af SDI projektet
claptrap: vås
ex'ceed: overgå
capa'bility: kapacitet
debug: afprøve for fejl
en'counter: møde
score: snes
be pa'rated: "blive vist rundt"

side 105

briefing: informations-
the continent: her = Europe
woo: bejle til
bypass: gå bag ryggen af, "overhale indenom"
at the end of the day: "når løbet er kørt"

side 106

in terms of: hvad angår
Nobel Prize: Alfred Nobel, svensk ingeniør. Opfandt dynamitten. Testamenterede sin formue til international fond, som uddeler hæderspriser for fremragende arbejde indenfor bl.a. litteratur, fysik, kemi, medicin; herunder også en fredspris.

side 107

Telex from Reuter
telex: telegram pr fjernskriver
EUR425 NYA551: telegrammets "nummer"
180020: = 18. oktober 1985 kl. 00.20
Greenwich Time = 01.20 dansk tid
pe'tition: protestadresse, anmodning
re'ject: afslå
national drive: landsomfattende kampagne
signature: underskrift
turn down: afslå tilbud om
He that: fejl i telegrammet, tilføj 'said'
cast a land slide vote: "afgivet jordskreds votum", d.v.s. tilkendegivet med overvældende tilslutning
pledge: forpligte

source: kilde, bevilling
lavish: rundhåndet
pivotal: central, afgørende
issue: diskussionsemne
summit: topmøde
halt: standse
quack cure: kvaksalver kur

side 108

Doonesbury

consist of: bestå af
Pentagon *

19

side 109

Star Wars and the MAD Stability

transcript: udskrift
soundtrack: lydspor
SALT*
ne'gotiator: forhandler
sur'vival: overlevelses-
re'spond to: svare igen på
jeopardize: bringe i fare, true
confidence: tiltro
penetrate: trænge igennem
mutual: gensidig
acronym: sammenstilling af forbogstaver
re'ject: forkaste, afvise
en'gage in: indlede
stra'tegic ex'change: atomkrig med langtrækkende missiler, (se iøvrigt Nukespeak p. 41 ff)

Side 110

Best False Alarms

ap'proach: nærme sig blip: radarg-
limt
high-level a'lert: højt alarmberedskab
scramble: sende på vingerne
fuel: fylde brændstof på
bounce: prelle af, kaste tilbage
nautical mile: sømil (ca. 1,8 km)
pre'dict: forudsige
launch: affyre
ICBM *
ob'tain: modtage
verifi'cation: bekræftelse
in'sert: stikke ind i
slot: hul, sprække
in'cinerate: brænde til aske
straighten: bringe i orden
shack: parforhold (slang)
Ass..Secretary: viceminister
se'cure: sikker trace: spore

side 111 Genesis

Genesis: 1.Mosebog, skabelsesberet-
ning
sneer: håne, spotte
test-tube: reagensglas
solve: løse
he'redity: arvelighed
arti'ficial: kunstig
insemi'nation: kunstig befrugtning
lacka'daisical: slap, uinspireret
cross-breeding: krydsning, blandings-
avl
mammal: pattedyr
hailstorm: hagl

side 112

met.plane: meteorologisk fly
de'scend: komme ned, ramme
Min. of Ag.: Ministry of Agriculture

pro'cure: fremskaffe myxoma'tosis:
smitte
smitsom kaninsygdom
e'reet: opføre
lob: kaste, sende
ICBM *
paltry: ussel, sølle
pre-or'dained: forud fastlagt
a'sunder: itu
mortal thing: dødeligt væsen
cardboard: pap
coffin: ligkiste

side 113

outpouring: udgydelse
athe'istic: ateistisk, ugudelig
pro'found: dybsindigt
suc'cinct: kortfattet, koncist
constitute: fremsætte a'mount to: 'er
det samme som
decent: pæne, ordentlige
re'luctance: tøven
re'sent: tage ilde op
blatant: grov
affront: krænkelse
dearly-held: højt værdsatte
blight: skamlet
record: godt omdømme
enterprise: initiativ

side 114

Fates Worse than Death

Introduction

excavating: udgravning
cre'mation: ligbrænding
con'vention: samling, konference
con'tribute: bidrage
gem: ædelsten, 'perle' marbles:
marmorkugler

side 115

Empire State Building: Scyscraper in New York City (NYC)

sizzle: syde

Joan of Arch: Jeanne d'Arc, French girl led troops against the English in 15th Century, later burnt as a witch; became a saint

side 116

wind up: ende

'up the ante': 'forhøje indsatsen' (i spil)

laced with: iblandet

cyanide: dødbringende gift

marginally: marginal, ubetydelig

Inter'national Harvester: Big Corporation producing tractors etc.

go bust: gå bankerot

tribu'lation: trængsel, modgang

side 117

ancient: ældgammel

genocide: folkedrab

crucify: korsfæste

olden = old

en'dure agony: udholde smerte

humili'ation: ydmygelse

put up with: udholde

Pentagon *

Joint Chiefs Staff: forsvarsstaben

testify: vidne

ap'propriate: bevilge

sloppy workmanship: sjusket arbejde

get a kick out of: glæde sig over

servitude: slaveri

ap'pliance: redskab

in'flatable: oppustelig

side 118

e'quation: ligning, faktor

link: forbinde

in'ferior weaponry: ringere bevæbning

dis'play: vise

re'sourcefulness: iderigdom

side 119

bye aqd bye: lige om lidt

ancestral: fra vore forfædres tid

swamp: sump

junk: uægte smykke, "bras"

wringer: klemme, egl. vridemaskine

vir'ginity: jomfrustand, uskyld

wedlock: ægtestand

side 120

boobie: vadefugl

Ga'tøpagos Islands: off South American Pacific coast. Charles Darwin: The founder of the theory of evolution; visited the G.I. on his voyage to collect ma-terial for his book: "The Ori-gin of Species"

desolate: lægge øde

vicious: ondartet

a'trocity: grusomhed

smithereens: 7 stumper og stykker'

intens

side 121

anthro'pology: science dealing with man's origin, culture and devel-op-ment

terra in'cognita: (lat) ukendt land

virtually: praktisk taget

Timbuktu: town in Mali, WestAfrica

Katmandu: town in Nepal

Fijis: Islands north of New Zealand

mourn: sørge
ma'licious: ondsindet

side 122

vermin: skadedyr
glee: fryd
crooked: uærlig (egl. kroget)
buck teeth: fremstående tænder
in'cinerate: brænde op
zing: 'sus'
sane: 'ved sine fulde fem'

side 123

de'scendent: efterkommer
repro'duction: formering
be into reproduction: 'er med på det
med forplantningen'
Emperor Charlemagne: Kejser Karl
den Store (ca 800)
likable: rar
in'sufferable: utålelig
odds: chance(r)
mil'lennium: periode på 1000 år
ex'pense: bekostning
en'dear: gøre sig afholdt
buckle: spænde
dis'grace: vanære
Erie: Great lake on the Canadian
border

side 124

shrug: trække på skulderen
con'tempt: foragt
save: undtagen

side 125

Nuclear Weapons and Preventing
War

pre'vent: forhindre
scale: omfang, styrke
re'vulsion: afsky
ap'pal: forfærde
ab'horrence: afsky
substitute: erstatning
aca'demic: teoretisk debat
de'vise: udtænke
blackmail: afpresse
save= except: undtagen
con'ventional: alm. brugte, ik-
ke-nucleare våben
en'tirely: helt, udelukkende
lethal: dødbringende

side 126

ca'lamitous: katastrofal
de'feat: nederlag
conquest: erobring
di'rection: styring
pre'ponderance: overvægt
huge: enorm
concept: begreb, opfattelse
de'terrence: afskrækkelse
ab'truse: dunkel
de'tachment: upartiskhed
re'pugnant: frastødende
issue: emne, spørgsmål
crucial: væsentlig
launch: igangsætte, starte

side 127

in'evitable: uundgåelig
target: mål
a'chievement: bedrift

side 128

friction: gnidning
key part: afgørende rolle

sug'gest: antyde
en'sure: sikre sig
acqui'esce: slå sig til tåls med
unre'mitting: utrættelig, uophørlig
tear: rive
grasp: greb
im'mense: umådelig

side 129

ab'horrence: afsky
emphasize: understrege
counter argument: modargument
viz: nemlig

side 130

On the Beach at Cambridge
second: forflytte
en'vironment: miljø
a'vailable: til rådighed
hoover: støvsuger
Ewbank - tæppefejmaskine
dune: sandklit
sag: hænge tungt
Hobson Brook: vandløb, kilde, alm.
kendt sted i Cambridge.
blue tack: tegnestift

side 133

Living with Nuclear Weapons

author: skrive
stockpile: lager
jeopardize: true, sætte i fare
de'terrence *
abo'lition: afskaffelse
The New Yorker: se glosser til side
115
ad'dress: "tage fat på", behandle
conquer: besejre

e'rupt: bryde ud
in'crease: forøge
lessen: formindske
"leadtime" *
mindless: sjælløs
launch: affyre
counterattack: modangreb
launch on warning *
con'ceivable: antagelig
violate: krænke
rapid: hurtigt
eco-system: balancen i naturen
fallout: nedfald
layer: lag (i stratosfæren)
contra'diction in terms:
selvmodsigelse
solution: løsning

side 134

Three Minutes to Midnight.

e'clipse: formørke
fore'bode: bange anelse
measure: mål
advent: fremkomst
hånd: w'ser
de'sign: konstruere, planlægge
captive: fange
pur'sue: tilstræbe
as'sault: angreb
de'terrence: afskrækkelse
wage: føre
mo'mentum: styrke, fremdrift
George Kennan: Former US am-bas-sador to the Soviet Union and ad- viser to presidents; now critical of present strategies and nuclear policy.
discourse: samtale
plausible: "indlysende"
re'sort to: gribe til, brug af

perpetrators: "de, der begår disse ting", "udførere"
pur'suit: stræben
virtue: dyd, værdi
libe'ration: befrielse
determi'nation: bestemmelse
deployment: udstationering
peacemaker: ep. p. 46
squander: øde bort

side 135

hearten: opmuntre
upsurge: voldsom stigning
su'stain: støtte, bære oppe
en'gage the issue: angribe spørgsmålet

con'struce: opfatte, fortolke
de'spair: opfordring til at fortvivle
re'dedicate: genforpligtige, tage fat på ny
lesson: lære
bring to bear: sætte ind mod odds:
udsigter (til resultater)

side 137

REVERSING THE ARMAMENT RACE

Introduction

re'verse: vende om, forandre totalt
consti'tution: forfatning
ap'prove: godkende
ver'bose: ordrig
as'sert: hævde
matter of course: selvfølgelighed
pre'requisite: forudsætning
exercise: udøvelse
e'liminate: fjernelse

re'nunciation: given afkald på
settlement: bilæggelse
a'genda: dagsorden
pro'fess: erklære
ultimate goal: endemål
en'force: påtvinge
com'prise: omfatte
justice: retfærdighed
confidence: tillid
agency: (her) organ
auspices: "I FN's regi"
pre'amble: fortale, indledning
se'cure: sikre
un'animous: enstemmig
sin'cere: oprigtig
aptly: rammende

side 138

By What Right?

The General Assembly: omfatter alle medlemsstater (159); generalforsamlingen afholdes årligt og behandler alle spørgsmål der ligger inden for FN's forfatning.

The Secretary-General: generalsekretæren, er FN's højeste embedsmand.

First Committee: / komiteerne forbedres behandlingen af sagerne i generalforsamlingen; First Committee: de politiske og sikkerhedsmæssige.

issue: spørgsmål, sag

statement: udtalelse

dedicated: pligttro

de'vise: udforme

con'ventional: de ikke-nucleare våbentyper

limi'tation: begrænsning

painstaking: samvittighedsfuldt

thorough: grundig

en'deavour: bestræbelse

com'mitted: engageret

precept: (her) løfte, formål

side 139

scourge: svøbe

dignity: værdighed

en'tire: hel

aspi'ration: higen, stræben

ar'ticulate: udtrykke

numb: lamme, gøre følelsesløs

adversary: modpart, modstander

ex'tinction: udslættelse

sce'nario: muligt forløb, slagplan

al'legiance: troskabspligt

justi'fiably: berettiget

fate/destiny: skæbne

fragile: skrøbelig

jeopardize: sætte på spil

arbiter: dommer, opmand

heritage: arv

side 140

ac'quire: anskaffe, erhverve

de'terrence: afskrækkelse

feasible: gør ligt

incon'sistent: I modstrid med

indis'criminate: vilkårlig con'versely:

tværtimod

frantic: vanvittig

per'ceive: erkende, fornemme

first-strike capability *

temp'tation: fristelse

pre-'emptive: forebyggende, 'komme

i forkøbet'

vanity: forfængelighed

falli'bility: fejlbarlighed

retali'ation: gengældelse

side 141

reas'sure: berolige

multi/bi/lateral: fler/to/sidet

test-ban: forbud mod prøvesprængning

litmus test: lakmusprøve

lethal: dødbringende

a'beyance: stå i bero

inge'nuity: opfindsomhed

crucial: væsentlig

side 142

ob'jective: formål

urgent: påtrængende

annih'i'lation: udslættelse

abo'lition: afskaffelse

pawn: spillebrikker

To the Adults

solution: løsning

mess: roderi

The Day After: film om atomkrigens følger

species: art, race

contribution: bidrag

eternal: evig

mortgage: pantsætte

casualty: (ulykkes-)offer

im'poverish: forarme, gøre fattig

de'base: nedværdige

side 143

stalk: snige sig ind på

con'version: omstilling

re'dress: genoprette

urge: anmode, tilskynde

stake: interesse, indsats

yearn: længes

side 145

The Peace Process

paralyze: lamme

Peace Movements in the West

effort: bestræbelse

at'tainment: opnåelse

par'ticipate: deltage

as'sociation: forening

diso'bedience: ulydighed

Quakers: kvækere (relig. bevægelse)

league: liga

war resister: militærnægter

at'tach: knytte

e'mergence: opståen

fede'ration: forbund, sammenslutning

Oxfam *

branch: underafdeling

side 146

con'cerned: foruroliget

Alder'maston: engelsk atomkraftværk, hvor demonstrationsmarcherne mod A-kraft startede i 50erne

suc'cessor: efterfølger

twin-track: dobbeltbeslutning

prospect: udsigt

cruise missile *

Pershing II *

de'ploy: opstille, stationere

dis'senter: afviger

Appeal for European Nuclear Disarmament

draft: udkast

launch: udsende, "fyre af"

decade: tiår

in'creasingly: mere og mere

de'tente: afspænding

con'tend: kappes, strides

be'neath: under

con'cern: bekymring

to give way to: vige for, blive afløst af

menace: trussel

limi'tation: begrænsning

guilt: skyld

posture: holdning

per'suasion: overbevisning

urgently: indtrængende ob'jective:

formål

en'visage: forudse

disregard: se bort fra

prohi'bition: forbud

im'pose: pålægge

ex'pulsion: "udsmidning" at'tempt:

forsøg

en'force: fremtvinge

dis'solve: opløse

en'gender: skabe

a'chieve: opnå

de'termined: beslutsom

in'ventive: opfindsom

mount: skabe

side 148

measure: forholdsregel, skridt

con'vention: kongres

spec'tacular: opsigtsvækkende

rally: samle

coverage: dækning

yardstick: målestok

in'ventive: opfindsom

scope: omfang, bredde

uniform: ensartet

phe'nomenon: fænomen

level: niveau

ac'complish: gennemføre

ap'parently: tilsyneladende

a'chieve: opnå

subject to: udsat for

ob'ject: protestere

issue: sag, spørgsmål

ac'cordance: overensstemmelse

purely: rent
re'sponsive: modsvarende

side 149

ad'herent: tilhænger
bias: særpræg
con'cerned: bekymret, engageret
environ'mentalists: "grønne", miljø-
beskyttere
range: spændvidde
a'tonement: soning, bodsgerning
a'trocity: ugerning, grusomhed

Peace Movements in Eastern Europe

de'pendency: afhængigt land
ac'cordance: overensstemmelse
es'tablishment: herskende orden,
stat
council: råd
partici'pation: deltagelse
i'dentified: ensbetydende

Message from the Soviet Govern- ment

anni'versary: årsdag
CPSU, USSR *
im'pose: påtvinge
herald: herold, forkynder
cru'sade: korstog
en'tirely: komplet

side 150

re'pel: drive tilbage
en'deavour: bestræbelse
un'failing: usvigelig
con'cern: interesse, sag
maintenance: bevarelse

su'preme: højest
objective/ goal: formål
medium range: *
mellemdistance theatre n. w. *
pledge: forpligtende erklæring
in'crease: forøge
as re'gards: m. hensyn til
conscious: bevidst
destiny: skæbne
a'byss: afgrund
dis'aster: katastrofe
bar: spærre
a'bolish: afskaffe

Dissenters

dis'sent: afvigelse
confidence: tillid
rally: samles
badge: mærke
sub'versive: undergravende

side 151

statement: udtalelse
con'vention: årskongres
soil: jord
friction: gnidning
tension: spænding
pose: udgøre
en'tire: hel
a'chieve: opnå
sensi'tivity: følsomhed
superi'ority: overlegenhed
Final Act: slutdokument
subsequent: efterfølgende
ac'knowledge: anerkende
constitute: udgøre
re'quirement: krav
under'taking: tilsagn
obligation: forpligtelse

framework: ramme, struktur scrutiny:: nøje undersøgelse
ossify: forstene
dissimilarity: forskel, ulighed
grasp: begribe
approach: metode, vej frem
sovereign: suveræn
conceive: forestille sig
genuinely: oprigtigt
encourage: opmuntre
renunciation: given afkald på
treaty: traktat
rapproachment: tilnærmelse
pursuit: forfølgelse
unification: forening
apply: gælde for

side 152

withdrawal: tilbagetrækning
forthwith: straks
dissolution: opløsning
proceeding: forhandling

side 153

Every Time Mrs. Thatcher Rants

rant: rase, råbe op
postpone: udsætte
genuine: ægte, virkelig
thaw: tøbrud
induce: fremkalde
repression: undertrykkelse
rancor: nag, bitterhed
fuel: opflamme, nære
paranoia: forfølgelsesvanvid
comfort: trøst og opmuntring
hawk: høg

side 154

Detente from Below
detente: afspænding
sphere: sfære, område
address: søge at løse
attempt: forsøg
prejudice: fordom
NGO*
launch: iværksætte
confidence: tillid
pair: "parre", forbinde
GDR/FRG: Øst/Vesttyskland
treaty: traktat
link: forbinde
thaw: optø
lessen: mindske
item: ting
exercise: forehavende
chapter: lokalforening
issue: sag, spørgsmål

side 155

trend: tendens

request: anmodning
disseminate: udsprede

side 156

physical setting: natur, omgivelser
cordial: hjertelig
encourage: opmuntre til

side 158

disaster: katastrofe
devastate: ødelægge
emplace: opstille
medium range *
threat: trussel
mutual: gensidig
effort: bestræbelse
tension: spænding

ex'ecutive com'mittee: forretnings-
udvalg
deputy: repræsentant
side 159

Århus Nuclear-Free
es'cape: undgå
es'tablish: oprette
confidence: tillid
munici'pality: kommune, magistrat
by virtue of: I kraft af
pur'sue: forfølge, stræbe mod
de'ployment: opstilling

side 161

We Can Do It

destiny: skæbne (forløb)
pragmatism: praktisk, jordnær
indstilling
settlement: nybyggerkoloni
urban me'tropolis: hovedstad
dis'astrous: katastrofal
de'pression: kriseperiode
conquest: erobring challenge: udfordring
pre'vail: sejre
tre'mendous: enorm
capa'bility: evne
in'soluble: uløselig
justify: retfærdiggøre
re'gardless: uden hensyn til
e'ventually: I den sidste ende
trench: skyttegrav
por'tentous: betydningsfuld, ildevars-
lende
e'stablishment: institution, "maskine-
ri"
in'ception: start, begyndelse
confident: tillidsfuld
issue: problemstilling

a'vailable: tilgængelig

side 162

candid: åbenhjertig
bushel: skæppe
letter to the editor: læserbrev
mess: rod, kaos
figure out: gennemtænke
con'cern: uro, bekymring
Robert Frost: (1875-1963) The Road
not Taken is one of his best known
poems, presented in most anthologies
of American Poetry.
di'verge: gå hver sin vej

side 163

Revolutions per Minute
con'ceive: forestille s/g
revolution: 1) revolution, 2) omdrej-
ning (på grammofon)
genuinely: oprigtigt, ægte
render: gøre
throb: banke
backbeat: rytmebox
Nena: tysk rocksangerinde
Paul McCartney: opr. medlem af The
Beatles
Frankie Goes to Hollywood: rock-
gruppe
bland: venlig, rar,
buck: 'fyr', (her: vel = rocksanger,
som associeres med bomben)
stance band: popgruppe
at the mercy of: "på nåde og barm-
hertighed"
megamix: kæmpe forstærker-mixer-
pult

side 165

Peace Studies as a Preparation for Life

United Nations Declaration:(jvf. side 137 ff)

cur'riculum: undervisningsplan

dis'may: nedslå, skuffe

impli'cation: "at det ligger heri"

figure: person

main'tain: hævde

bias: tendensiositet

im'ply: indebære

crucial: væsentlig

painful: svær, ubehagelig

unex'aminet: uundersøgt

pre'vent: hindre

con'sider: overveje

po'tential: mulig

key: afgørende

species: "som angår hele menneskeheden"

CND *

a'wareness: bevidsthed

orthodox: rettroenhet

whether: "det være sig"

uni'lateralism: ensidighed (her:

m.h.t. afrustning)

diatribe: tirade, voldsomme angreb

ideologues: ideologer

edu'cational en'vironment: skolemiljø

ad'dress: bearbejde

nightmare: mareridt

plural: pluralistisk, mangesidigt

record: hidtidige praksis

side 166

in essence: væsentligst

chauvinist: overpatriotisk

NB: Glosering af Postscript er sket af hensyn til interesserede elever, som kunne ønske at drøfte de principielle

spørgsmål om undervisningens indhold og tilrettelæggelse.

side 168

Postscript

sacred: hellig

a'trocity: grusomhed

re'luctance: tilbageholdenhed

issue: problem, emne

Sword of Damocles: (se leksikon)

commonplace: banalitet

holocaust: ragnarok, tilintetgørelse

side 169

famine: hungersnød

in'itial: oprindelig, igangsættende

compi'lation: udarbejdelse, samling

paragraph: afsnit

in'volvement: medvirken

delegate: lade gå videre (ligesom 'Sorteper')

mis'givings: mistanke, bange anelser

de'liberately: med vilje

spell: fascination, fortryllelse

un'veil: afsløre

dis'tort: fordreje

con'ceal: skjule

en'vironment: miljø

to be bothered with: plages af

trend: tendens

constitute: udgøre

subject matter: stof, emne

source: kilde

con'vince: overbevise

editor: redaktør

tend to: være tilbøjelig til

disso'lution: opløsning

im'mediate: øjeblikkelig

per'petuate: forlænge, forevige

para'noia: (se leksikon)

subtle: fin, listig
seep: sive
un'conscious: ubevidst
acci'dental: tilfældig
MAD*

side 170

par'take: tage del i
de'tente: afspænding
scope: rammer, omfang
pre'liminary: forberedende.
im'mensity: umådelighed
staggering: rystende,
svimlende
stockpile: lager
a'dopt: anvende
passionate: lidenskabelig

pre'dicament: nødsituation, knibe
trace: efterspore, belyse
innocence: uskyld, troskyldighed
trivialize: banalisere
e'lucidate: belyse
a'vailable: til at få
kernel: kerne-
manual: håndbog
encyclo'pedia: leksikon
indis'pensable: uundværlig

The Weight of Nothing

coal-tit: sortmejsje
fir: gran
trunk: stamme
blizzard: snestorm
lack: mangle

Litteraturliste

NB: Flere af de i den engelske litteraturliste nævnte bøger er oversat til dansk; de er ikke medtaget her.

Alt, Franz: Freden er mulig (Borgen 1985)

Agrell, Wilh: De yderste våben (Mellemf. Samv. 1982)

Agrell, Wilh: Rustningens drivkrefter (Lund 1981)

Høivik/Stenseth: Fredskatalog. Dokumentasjon om krig og fred (Prio, Oslo 1982) - et meget omfattende katalog.

Fredshåndbogen (red. Villaume, [FN-forbundet](#), ~~Kronprinsensgade 9-1114, Kbh. K.~~, (informerer om titler, navne, adresser på fredsorganisationer i DK og andre steder).

Bender, Johan: Krigen. Fra Troja til Hiroshima (Gyldendal 1975)

Christensen, Thyge: Den spændende fred (Hjulet 1985)

Dau, Mary: Hansen og Ivanov - Afspændingen mellem Øst og Vest, (Borgen 1985)

~~Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste~~, [Atlantsammenslutningen](#) (Kbh): pjeceserie om forsvar, strategi, våbentyper, NATO, også filmudleje.

Gammelgaard, Knud: Fred i verden? Krigen i mennesket? (Åløkke, 1984, 73 kr.) .

Høyer, Jon: Fredag Formiddag, Rapport om slutkrigen; (Attika 1982)

Krig og Fred, tidskr. for freds- og konfliktforskning, Vandkunsten 5, Kbh. K)

Knudsen, Erik: Håb og Handling

Liversage, Toni: Den Tredie Verdenskrig - kan vi forhindre den ? (om atomoprustning og fredsbevægelser, Rosinante 1982)

Madsen, Finn: Fred og sikkerhed, en grundbog om oprustning og udvikling - samt Danmarks rolle, (Systime 1985)

Myrdal, Ter Veer, Thompson: Der er kun eet Europa (Eirene 1982)

Nielsen, Gunnar & Thomsen, Henrik: Vildskud, (Systime 1984)

Nordland/ Elster: Fredsrødder (Reitzel 1983)

Nørretranders/Heurlin: Veje til Fred (SNU, Gyldendal 1985)

Pedersen, Knud. P.: Alternativ til Ragnarok (Grevas 1981)

Petersen, Gert: Om Fredens Nødvendighed (Vindrose 1981)

Raketdigte, 1, 2, (Mælkevejens Forlag 80, 81)

Slutdokumentet fra FN's ekstraordinære generalforsamling vedr. nedrustning, 1978, (Udenrigsmin. 79)

Sölle, Dorothee: Oprustningen dræber også uden krig, (Gyldendal - 83)

Undervisning for Fred, FN- Forbundet 1983

Øberg, Jan: Myter om vor sikkerhed ([Mellempøkeligt Samvirke](#) 1980)

Øberg, Jan: At udvikle sikkerhed og sikre udvikling (Vindrose 1983)

[Tidsskriftcentret](#), ~~Løngangsstrøde 37, C1, 1468 Kbh. K., Ma-Fr 12.30-17.30, 01129949~~. Et nyoprettet dokumentations- og informationsbureau bl.a. vedrørende freds- og konfliktstudier.

Danske film- / videotitler

Ud over titler og kataloger oplyst i bogens "Filmlist", kan følgende nævnes: Oversigt i Fredshåndbogen (udg. FN-forbundet, 45 kr, sml ovenf.) [Gymnasielærere for Fred](#): Materialesamling (1985), (~~Bernstorff, tlf. 06-158996~~). Heri bl.a.

- 'Jorden brænder - Jorden fryser' (110 min)
- Bag truslen 1, 2 (90 min)
- Hvis bomben falder (30 min)
- En åben verden (90 min)
- Slip freden løs 1-3 (90 min)

Fra forlaget [Kaleidoscope](#) kan lejes video m. manus og lydbånd, (Tlf. 33 75 55 55) bl.a. følgende:

Big Deal, The Sale of the Century (om F-16 handelen) (2x30 min)

The Shape of Wars to Come, (om Stjernekrig m.m.) (30 min)

The Peace Man, (En dag med historikeren og END aktivisten, E.P. Thompson) (30 min)

Genudgivet som del af dokumentationen af fredssagens historie.